

Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae
Rok 14, Nr 2/2010
Wydział Zarządzania i Administracji
Uniwersytetu Humanistyczno – Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach

Gospodarowanie zasobami w regionie w warunkach zagrożenia

Izabela Konieczna¹

ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ PRZEDSIĘBIORSTWA NA PRZYKŁADZIE ZAKŁADÓW ZBOŻOWO-MŁYNARSKICH „PZZ” W KIELCACH SPÓŁKA AKCYJNA

Wprowadzenie

Umiejętność dostosowywania się do zmieniających się warunków otoczenia jest podstawowym czynnikiem warunkującym przetrwanie i rozwój przedsiębiorstwa. To, czy przedsiębiorstwo efektywnie gospodaruje swoimi zasobami można odczytać badając jego kondycję finansową oraz porównując jego dane z danymi średnimi dla branży. Celem artykułu jest analiza sytuacji finansowej Zakładów Zbożowo-Młynarskich „PZZ” w Kielcach Spółka Akcyjna. Podstawowym przedmiotem działalności jednostki jest wytwarzanie produktów przemiału zbóż. Analiza obejmuje lata 2000-2007.

Na podstawie danych ze sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa wykonano obliczenia podstawowych wskaźników finansowych w celu dokonania analizy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Wyniki obliczeń przedstawione zostały w tabeli 1 oraz na rysunkach 1, 2, 3 i 4. Podobne wyliczenia przeprowadzono również dla średniej dla branży na podstawie danych z GUS i zamieszczono je w tabeli 1.

¹ Dr Izabela Konieczna, adiunkt, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Tabela 1. Wskaźniki umożliwiające dokonanie analizy kondycji finansowej.

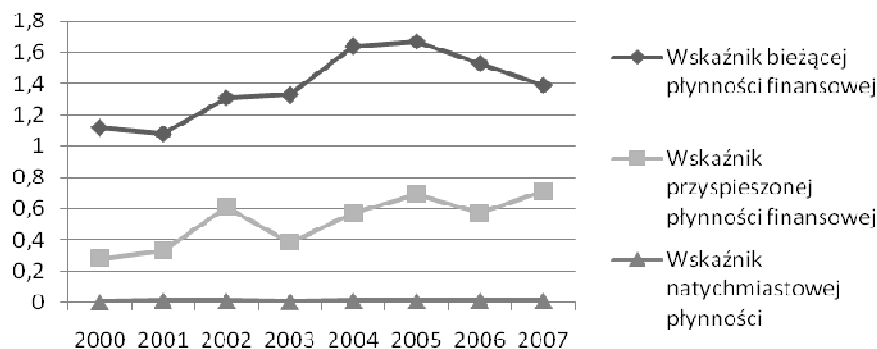
Rok	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej (krotność)	1,12	1,09	1,08	1,16	1,31	1,05	1,33	1,05	1,64	1,09	1,67	1,30	1,53	1,31	1,39	1,15
Wskaźnik przyspieszonej płynności finansowej (krotność)	0,28	0,65	0,33	0,72	0,61	0,66	0,38	0,66	0,57	0,67	0,69	0,82	0,57	0,83	0,71	0,71
Wskaźnik natychmiastowej płynności (krotność)	0,002	0,10	0,01	0,12	0,01	0,12	0,004	0,13	0,01	0,15	0,01	0,18	0,01	0,21	0,01	0,16
Wskaźnik ogólnego zadłużenia (krotność)	0,63	0,62	0,68	0,56	0,53	0,55	0,58	0,57	0,45	0,56	0,40	0,53	0,44	0,53	0,39	0,53
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego (krotność)	1,68	1,65	2,10	1,30	1,11	1,22	1,40	1,34	0,81	1,27	0,66	1,12	0,79	1,15	0,64	1,15
Wskaźnik zadłużenia długoterminowego (krotność)	0,00	0,59	0,29	0,36	0,27	0,19	0,21	0,24	0,17	0,23	0,22	0,35	0,16	0,27	0,12	0,26
Wskaźnik pokrycia aktywów stałych kapitałem własnym (krotność) (Złota reguła bilansowa)	1,24	0,67	0,87	0,82	0,98	0,85	1,22	0,82	1,30	0,84	1,09	0,90	1,20	0,89	1,09	0,89
Wskaźnik pokrycia aktywów stałych kapitałem stałym (krotność) (Srebrna reguła bilansowa)	1,24	1,07	1,12	1,12	1,25	1,01	1,48	1,01	1,53	1,03	1,33	1,21	1,40	1,13	1,22	1,12

Rok	2000		2001		2002		2003		2004		2005		2006		2007	
	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB	P	SB
Wskaźnik pokrycia zobowiązań ogółem kapitałem własnym (krotność) (Złota reguła finansowania)	0,60	0,60	0,48	0,77	0,90	0,82	0,71	0,75	1,24	0,79	1,51	0,89	1,26	0,87	1,56	0,87
Wskaźnik rentowności / deficytowości sprzedaży (w %)	5,06	0,06	0,32	0,76	1,24	1,88	3,07	1,37	4,94	3,68	-1,53	3,37	2,47	3,96	-1,83	4,01
Wskaźnik rentowności / deficytowości majątku (w %)	10,45	0,10	0,52	1,29	2,06	3,24	6,67	2,35	10,00	6,57	-2,48	5,83	4,31	6,80	-3,48	7,08
Wskaźnik rentowności/ deficytowości kapitału własnego (w %)	28,18	0,27	1,51	3,19	5,34	7,32	15,13	5,37	20,53	15,14	-4,31	12,76	7,47	14,52	-5,98	15,21
Cykl konwersji zapasów (w dniach)	77,6	37,9	107,4	36,2	81,4	35,7	64,7	36,0	75,4	35,7	72,3	36,4	62,4	35,3	52,8	35,1
Cykl konwersji należności (w dniach)	33,6	48,1	39,7	49,4	45,4	51,2	34,7	50,9	34,4	47,5	43,2	48,5	39,7	48,8	40,2	47,1
Cykl odroczenia płatności zobowiązań bieżących (w dniach)	111,1	90,5	134,7	86,5	111,1	90,6	75,9	95,7	75,8	91,0	71,0	84,3	65,4	77,3	64,4	80,9
Cykl konwersji gotówki (w dniach)	0,1	-4,5	12,4	-0,9	15,7	-3,7	23,5	-8,8	34,0	-7,8	44,5	0,6	36,7	6,8	28,6	1,3

P - Zakłady Zbożowo-Młynarskie „PZZ” w Kielcach Spółka Akcyjna

SB - średnia dla branży

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa oraz danych GUS.

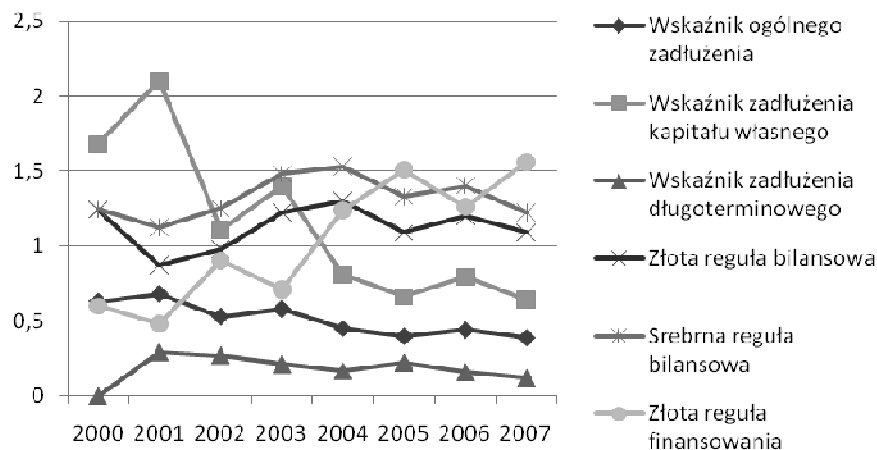
Rysunek 1. Wartość wskaźników płynności Zakładów Zbożowo-Młynarskich „PZZ” w Kielcach Spółka Akcyjna.

Źródło: Opracowanie własne.

Biorąc pod uwagę dane zawarte w tabeli 1 oraz na rysunku 1 zauważa się, że przedsiębiorstwo posiadało bieżącą płynność finansową² od roku 2002. Ponadto, wartość wskaźnika ją opisującego rosła w latach 2002-2005. Niepokojącym faktem jest natomiast tendencja spadkowa owego wskaźnika od roku 2006. Jednocześnie, biorąc pod uwagę średnią dla branży, płynność ta kształtowała się znacznie lepiej w badanym przedsiębiorstwie niż w branży, z wyjątkiem roku 2001. O ile wartość wskaźnika bieżącej płynności wskazuje na możliwość spłaty bieżących zobowiązań aktywami bieżącymi, o tyle wartość wskaźnika przyspieszonej płynności finansowej pokazuje, że wartość aktywów o wysokim stopniu płynności jest niewystarczająca do uregulowania wymagalnych zobowiązań. We wszystkich latach bowiem wartość tego wskaźnika była niższa od 1, a więc od poziomu uznawanego za niezbędne minimum, jak również, do roku 2006, niższa od średniej dla branży. Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku natychmiastowej płynności, gdyż wskaźnik ją opisujący przyjął niskie wartości, znacznie niższe również od średniej branżowej we wszystkich latach. Co oznacza, że przedsiębiorstwo byłoby w stanie natychmiast uregulować spłatę od 0,2% do 1% zobowiązań bieżących.

Dane zawarte w tabeli 1 oraz na rysunku 2 wskazują, że do roku 2003 (włącznie) przedsiębiorstwo posiadało więcej długu niż kapitału własnego. Jednakże w okresie tym poziom zadłużenia mieścił się w ogólnie przyjętych granicach. Od roku 2004 natomiast poziom ten był niższy i w okresie tym była zachowana złota reguła finansowania. Co więcej, od roku 2002 zadłużenie w przedsiębiorstwie było niższe od średniej dla branży. Jednocześnie w strukturze zadłużenia przeważał dług krótkoterminowy we wszystkich latach. Ponadto, złota zasada bilansowa została zachowana w roku 2000 i od roku 2003. Natomiast w branży, na co wskazują wartości dla niej wyliczone, w żadnym roku kapitał własny nie pokrył całkowicie aktywów stałych. Srebrna reguła bilansowa natomiast była zachowana we wszystkich latach zarówno w przedsiębiorstwie, jak i w branży, przy czym większe pokrycie aktywów stałych kapitałem stałym zanotowano w przedsiębiorstwie.

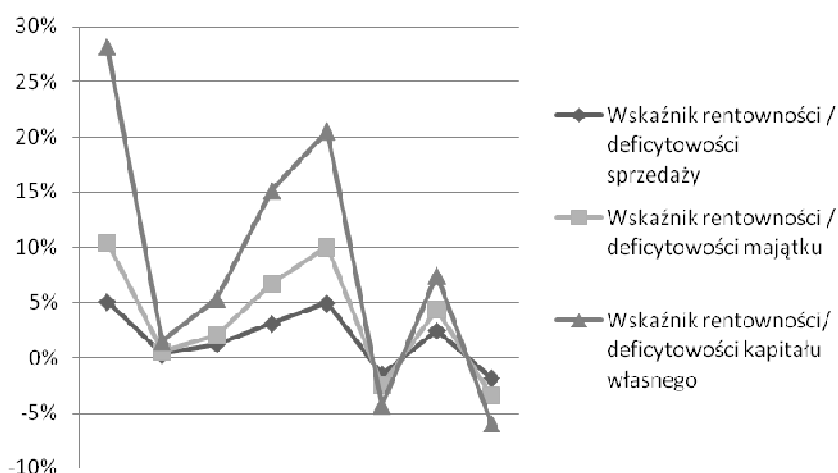
² Jako optymalny przedział w artykule przyjęto wartość 1,2-2,0.

Rysunek 2. Wartość wspomaganie finansowego Zakładów Zbożowo-Młynarskich „PZZ” w Kielcach Spółka Akcyjna.

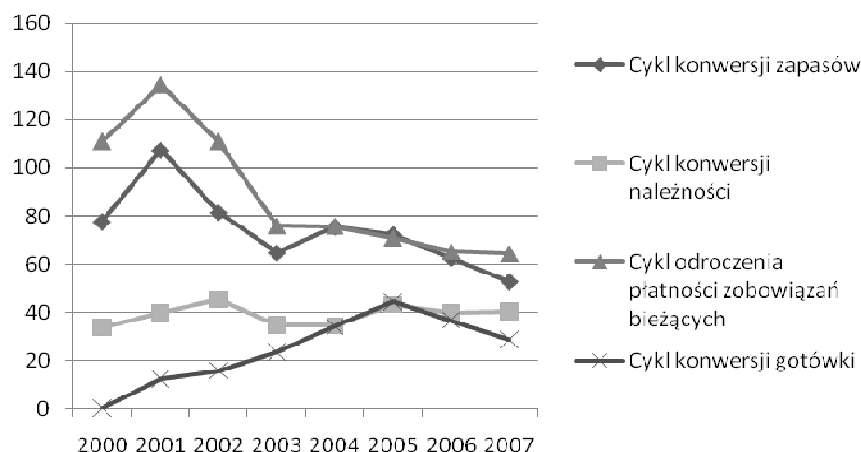
Źródło: Opracowanie własne.

W przypadku wszystkich wskaźników rentowności ujawnia się trend malejący, co jest sygnałem niepokojącym. Najwyższą rentowność odnotowano w roku 2000 (tabela 1 i rysunek 3). Natomiast w latach 2005 i 2007 przedsiębiorstwo odnotowało stratę, co przełożyło się na wskaźniki rentowności, które przyjęły wartości ujemne. Co więcej, w latach 2001-2002 i 2005-2007 wartości wskaźników rentowności sprzedaży, majątku i kapitału własnego były niższe od średniej dla branży.

Rysunek 3. Wartość wskaźników rentowności Zakładów Zbożowo-Młynarskich „PZZ” w Kielcach Spółka Akcyjna.

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 4. Wartość wskaźników cyklu netto kapitału obrotowego Zakładów Zbożowo-Młynarskich „PZZ” w Kielcach Spółka Akcyjna.

Źródło: Opracowanie własne.

Jak wynika z tabeli 1 oraz rysunku 4 przedsiębiorstwo utrzymywało wysoki poziom zapasów, znacznie dłuższy niż wynosi średnia dla branży. Jednakże, dobrym sygnałem jest skracanie cyku konwersji zapasów. Znacznie lepiej niż w branży przedstawia się sytuacja dotycząca ściągania należności, bowiem przedsiębiorstwo krócej kredytuje odbiorców. Co więcej, przedsiębiorstwo jest dłużej kredytowane przez dostawców niż samo kredytuje odbiorców. Cykl konwersji gotówki jest we wszystkich latach dodatni i dłuższy niż w branży. Jego dodatni poziom wynika z dłuższego cyklu operacyjnego (a w szczególności cyklu konwersji zapasów) od cyklu odroczenia płatności zobowiązań bieżących.

Podsumowanie

Po dokonaniu analizy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa zauważa się poprawę jego płynności finansowej do roku 2005. W następnych latach natomiast ujawnia się spadkowa tendencja poziomu wskaźnika bieżącej płynności, która powinna być potraktowana przez kierownictwo przedsiębiorstwa jako sygnał ostrzegawczy przed utratą płynności. Nabiera to dodatkowego znaczenia, gdy weźmie się pod uwagę wskaźnik przyspieszonej płynności finansowej, którego wartość kształtująca się we wszystkich latach poniżej jedności ostrzega o znacznym ryzyku finansowym towarzyszącym działalności przedsiębiorstwa. Analiza danych pozwala stwierdzić, iż spadek wskaźnika bieżącej płynności finansowej jest spowodowany przede wszystkim zmniejszaniem się poziomu zapasów w przedsiębiorstwie, gdyż poziom należności i inwestycji krótkoterminowych kształtuje się na zbliżonym poziomie we wszystkich latach. Ponadto, w przedsiębiorstwie kredytowanie przez dostawców jest dłuższe niż kredytowanie odbiorców. Sytuacja ta jest korzystna dla przedsiębiorstwa. Co więcej, wielkość zaangażowania

zowanych w przedsiębiorstwie kapitałów obcych nie zagraża jego bezpieczeństwu z punktu widzenia możliwości obsługi zadłużenia w długim okresie, na co wskazuje analiza wskaźników wspomagania finansowego. Niepokojący jest natomiast trend spadkowy wskaźników rentowności, a w szczególności deficytowość działalności w latach 2005 i 2007.

Abstrakt

Głównym czynnikiem decydującym o przetrwaniu i rozwijaniu się przedsiębiorstwa jest jego zdolność do przystosowania się do zmiennych warunków środowiskowych. Analiza kondycji finansowej może pokazać, jak skuteczna jest owa działalność przedsiębiorstwa. Celem artykułu jest przeprowadzenie właśnie takiej analizy kondycji finansowej przedsiębiorstwa na podstawie sprawozdania finansowego Zakładów Zbożowo-Młynarskich „PZZ” w Kielcach Spółka Akcyjna.

An Analysis of the Financial Standing of the Grain and Milling Plant ‘PZZ’, JSC, in Kielce, Poland, as an Example

The capability of a company to adjust to changing environmental conditions is a crucial factor affecting its survival and development. An analysis of financial position can show how efficient its activities are. The paper aims to analyze such a financial position of a company according to the financial report of the Grain and Milling Plant ‘PZZ’, JSC, in Kielce, Poland.

PhD Izabela Konieczna, assistant professor, The Jan Kochanowski University of Humanities and Sciences in Kielce.